

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 26. szám. (Köztelék).

Horánszky Nándor, az új kereskedelemügyi miniszter.

A hét elején Hegedüs Sándor kereskedelemügyi magy. kir. miniszter beadta állásáról való lemondását s helyére Ő Felsége Horánszky Nándort, a kiváló politikust és a volt országgyűlési nemzeti párt elnökét nevezte ki.

Az új minisztert az egész ország nagy rokonszenvvel fogadja, annál inkább pedig a kisiparos és kisbirtokos osztály, melynek alig van politikusaik között igazabb barátja Horánszky Nándornál.

A múlt ősszel Sepsiben tartott nagy beszédében már előrejelezte nagyszabású tervét, a kisbirtokos osztály hitelügyének rendezése tekintetében, most lesz alkalma



tenni, cselekedni. Horánszky évek óta tanulmányozza hazánk közgazdasági állapotát s ismeri annak minden bajait. Az új kereskedelmi miniszter 1838-ban született, tehát hatvannégy esztendősen.

Az országgyűlésnek 1872. óta tagja megszakítás nélkül.

Közönségünk előtt ismeretes közéleti szereplése. Politikai körökben nagy népszerűséget tudott miniszterségéhez.

Az ő kinevezésével teljesül az a régi óhaj, hogy a volt nemzeti párt is képviselve legyen a kormány kebelében.

Az új minisztert, mint a földmives és kisiparos osztály jóakaróját örömmel látjuk a miniszteri székben.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket

28 év óta

Mauthner Ödön

csász. és kir. udvari szállító
magkereskedésében kaphat.

Közigazgatás és mezőgazdaság.

Az ország házában most tárgyalják a belügyminisztérium költségvetését, amely erre az esztendőre negyvenkét millió hétszázharminczháromezer negyvenhat koronában van megállapítva. Ennél a költségvetésnél az ellenzékéről is, a kormánypárttól is egymásután állanak fel a szónokok és elpanaszolják az ország színe előtt, hogy beteg a magyar közigazgatás egészen le a falusi jegyző és bíró uraméig. Mindenki valami újabb nyavalyját fedezi fel s a gyógyító patikaszerek megajánlásába sincsen hiányosság. Mondják, hogy a régi vármegye gerendáit megörölte már az idő, meg a szu, nem bírja már ki az újabb meg újabb reá nehezedő terheket. Amiben sok igazság is van.

Hát mi magunk is azt mondjuk, hogy a mai közigazgatás Magyarországon nem valami egészséges állapot, de azt mondja velünk együtt mindenki, akinek ennél a közigazgatásnál kelle keresnie igazát, vagy aki belebotlott valamelyik kihágási paragrafusba. Mert kihágási paragrafus annyi van már minálunk megalkotva, hogy ember legyen, aki azokat huszonnégy óra alatt felsorolni tudja. Pedig szerintünk a közigazgatás nemcsak arravaló, hogy büntessen, az emberfiát véletlenül elkövetett kihágások miatt fülön csipje, hogy birságozjon, hogy adót egzekváljon; hanem volna annak egyéb becsületes, nemesebb feladata is. És ez a feladat az volna, hogy megvédelméze a polgárt s helyes utbaigazítással irányt mutasson annak, hogy le ne térjen arról az útról, mely egyedül vezet a tisztességes megélhetés forrásaihoz. A jó közigazgatásnak, különösen a községi közigazgatásnak feladata volna az is, hogy a mezőgazdákat ne csak adófizető tárgyakként tekintse, hanem tanácsadójuk is legyen a föld megművelésének ágazataiban, a termények értékesítésénél s megvédelméze a kiszáradt a falusi uzsorástól, mely rendszeren ott settenkedik a korcsmai söntés homályában, vagy a pálinkásboltok romlott levegőjében. Valóban, a községi közigazgatásra ezen a téren magasztos feladatok várnak, melyeket, ha komolyan teljesít az a községi vagy körjegyző, aki a nép szellemi vezetésére van hivatva, akkor eloszlik majd a bizalmatlanságnak ama sűrű ködfátyola, mely ma nem egy községben elválasztja a népet a falu nótáriusától.

Azt hirdetik az ország házában, hogy újjáalakítani, reformálni kell ezt a közigazgatást. Hogy a szegény ember könnyebben és gyorsabban juthasson igazához. Hogy ha valami dolga akad a vármegyeibeli uraknál, a főszolgabíróknál, az árvaszéknél vagy magánál az alispánnál, hát ne kelljen ezért napokat elpocsékolnia, hanem

inkább az a főszolgabíró keresse fel mind sűrűbben a községeket, ahol azután dobszó mellett hirdessék ki, hogy akinek valami baja, panasza van, az most előadhatja s a főszolgabíró nyomban el is intézi — ha csak lehet — az ügyes-bajos ember dolgát. Hát ez mind helyes dolog. Igaz az is, hogy újjáalakítani kell a mostani közigazgatást, de ebben a újjáalakításban azután benne kell lenni annak is, hogy a mezőgazdaság, a mezőgazda, a földműves is megtalálja érdekeinek védelmét az új közigazgatás határai között. De ne csak védelmet, hanem jó tanácsot is találjon ott a község házában a jegyzőnél, a bírónál, akik kell, hogy vezetői, atyái legyenek annak a népnek, amely, míg két kérges tenyerével a földet turja, hasítja, hogy kiszendüljön abból a buzavetés s aranykalászatot, érleljen a nap heve; addig nem marad ideje arra, hogy megtanulja miként védekezzen az élet különböző viszonyai között.

Mikor az ősmagyarok elfoglalták ezt a hazát, akkor minden sátorcsoporthoz volt egy vezetője, bírája. Ez a bíró az alája rendelt magyarokat gyermekeinek tekintette, ezek pedig édes atyjuként tisztelték vala őt. Ennek a viszonyoknak kell feltámadnia majdan az új közigazgatásban, a község bírája, jegyzője és a község népe között, akkor talán bekövetkezik, hogy nem pereg annyit a végrehajtó dobja, az idegen jött-ment nem huzza ki a földet a magyar ember lába alól s bekövetkezik talán az is, amit még a múlt század első felében megálmodott egy öreg magyar író, hogy ha ugyanis a falusi jegyző, bíró és előljáróság a néppel együttműködnek szóval és tettel, lelkesedéssel és tanácsal, a falu népének közös jóvoltáért, akkor a honalapítás második ezeresztendejében Boldogháza lesz Magyarországnak minden községe, melynek házaiból — mint a napsugár — a megelégedés, a jólét, az egyetértés melege, tüze, fénye ragyog reánk.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Az elmúlt hét szerdáján folytatták az ország házában a költségvetés általános tárgyalását, a melynél *Pozsgai* Miklós duna-keczeli képviselő elmondta, hogy az orosz lovakat ezerszámra szállítják Magyarországra s ezzel nemcsak hogy lenyomják a magyar lovak árát, hanem féltő, hogy a muszka lovak valami állati betegséget is hurozhatnak be, a mely aztán kész veszedelem lesz a mi lóállományunkra nézve is. A szónok azután még azt is követelte, hogy a katonai szolgálati időt, egy esztendőre száltsák le s a katonáknak adják meg a választási jogot. *Kollár* Mihály tót képviselő tiltakozott az ellen, hogy ő pánszláv volna, de egyuttal nagy zajongás közt azt követelte, hogy a Felvidéken az iskolákban ne tanítsák a magyar nyelvet. *Malatinszky* György az önálló vámterületet követelte, *Visontai* Soma pedig arról panaszkodott, hogy a külföldi közös képviselő-

teink nem védelmezik meg a magyar gazdasági érdekeket. Az ülésen *Hajdin* Imre szóvá tette a felvidéki nagy takarmányhiányt, mire *Darányi* földmivvelésügyi miniszter kijelentette, hogy ezen a bajon már, amennyire csak lehetett, segített.

A esztörtöki ülésen *Széll* Kálmán miniszterelnök mondott nagy beszédet, amelyben azt állította, hogy minden közigazgatási érdeket, a mezőgazdaságot, ipart, és kereskedelmet egyformán kell védelmezni a kormánynak. Ausztriával csak akkor köti meg a vámszövetséget, ha az ország érdekei abban érvényesülnek, ellen esetben: lesz önálló vámterület. Azt is mondta, hogy barátja a választói jog kiterjedésnek, de kijelentette, hogy az általános, titkos választásig ő el nem megy. A képviselők pártkülömbőség nélkül éljenztek a miniszterelnököt, midőn az a képviselőházban lévő tót, szász és szerb nemzetiségi képviselők hazafiátlan törekvéseit keményen elítélte.

A pénteki tárgyaláson *Rátkai* László független-ségi képviselő követelte a költségvetés részletes tárgyalása során a magyar udvartartást s azt, hogy ne tüzzenek sárga-fekete zászlót a királyi palotára, mikor itthon van a király. *Széll* Kálmán miniszterelnök felszólalása után a képviselőház megszavazta a királyi udvartartás részére a nyolcz milliányi évi költséget. *Bartha* Miklós azt tette szóvá, hogy az új országháza, mely ott van a Duna partján, tökéletesen elhibázott épület, úgy hogy tanácskozó termében még a képviselők sem férnek el. *Széll* Kálmán miniszterelnök is elismerte, hogy történtek az építkezésnél hibák, amelyeken hacsak lehet még segíteni fog.

A szombati ülésen *Szederkényi* Nándor azt indítványozta, hogy az új országház építésének megvizsgálására képviselőházi bizottság küldessék ki, hogy kiderüljön, ki volt a hibás, a bűnös. Gróf *Tisza* István azt vitatta, hogy az új országháza olyan szép épület, hogy arra kétszáz esztendeig is büszke lesz a magyar. Azután nagyon megtámadta *Rakovszky* Istvánt, amiért ez utóbbi az előző ülésen azt mondta, hogy az új országház építésénél nagy visszaélések követték el. Szóra szó következett, amelynek a vége párosviaskodás lett most hétfőn, amelynél *Rakovszky* könnyen megsebesült. *Pichler* Győző, *Molnár* Jenő ezen az ülésen szintén az új országház botrányos építkezéséről panaszkodtak, mire *Széll* Kálmán miniszterelnök újból kijelentette, hogy hibák vannak ugyan, azokon azonban segíteni fog. *Szederkényi* Nándor javaslatát ezután mellőzték.

A hétfői tanácskozáson megszavazták csendes vitatkozás után a miniszterelnökség, horvát miniszterium, a király személye körüli miniszterium költségeit, *Széll* Kálmán miniszterelnök pedig indítványt

tett, hogy a tanácskozások ezután egy órával tovább, délután 3 óráig tartassanak.

A keddi tanácskozáson a belügyminiszterium költségvetését tárgyalták. *Babó* Mihály Kossuth-párti a közigazgatási visszaéléseket ostorozta. *Boncza* Miklós javaslatot olvasott fel, hogy miként lehetne a gazdasági közigazgatást a vármegyei rendszerbe beleilleszteni. *Hellebronth* Géza azt panaszolta el, hogy egy-egy községnek mennyi sok a baja a mai közigazgatási rendszer alatt, azután követelte a főispáni titkári s anyakönyvi felügyelői állásoknak, mint teljesen feleslegeseknek. eltörlését.

A szerdai ülésen éljenzéssel vették tudomásul, hogy a király a lemondott *Hegedüs* Sándor helyébe *Horánszky* Nándort nevezte ki kereskedelmi miniszterré. *Böszörményi* Sándor a kormánypártról s a főispáni mindenhatóság ellen beszélt és a közigazgatás államosítását követelte. *Bedőházy* János és *Bizonny* Akos azt fejtették ki, hogy még a mai tarthatatlan állapotok mellett sem kell nekik az állami közigazgatás. Nagyon szép hangulatos beszédet mondott ezután *Ugron* János volt udvarmegyei főispán, aki elmondta, hogy mi a székelyek nyomoruságának és kivándorlásának az oka. Ezt a beszédet zajosan megéljenztek. Az ülés végén elfogadta a képviselőház *Széll* miniszterelnöknek azt az indítványát, hogy míg a költségvetés tart, az ülések is délután 3 óráig tartassanak.

Egy hasznos egyesületről.

Aki a buzáját adja el, nem nyerhet annyit, mint aki a buzát lisztnek őrli és úgy értékesíti. Aki kenyeret süt belőle és azt adja el, az még többet nyer, jobban hasznosítja az ő munkásságát. Egyáltalán igazság az, hogy aki terményeit feldolgozza és úgy értékesíti, az több haszonhoz jut.

A magyar gazdák is belátták ennek igazságát és igyekeznek minden téren, minden alkalommal arra, hogy a nehéz megélhetést könnyítsék. Tudja már a magyar gazda, hogy nem elég az, hogy baromfijára dolgozzék, hanem gondolkodni is kell valamiképpen.

A magyar földmivelő nép helyes gondolkozását, jó után való járását bizonyítja az a tény, hogy az elmúlt évben hetvenkét millió korona értékű baromfiterméket vittünk ki, tehát többet adtak az idegenek az országból kivitt baromfiakért, mint az országból kivitt összes buzánkért.

Ki hitte volna csak öt évvel ezelőtt ezt? Ha azt mondotta volna valaki akkor, hogy: hallja-e urambátyám! jó a magyar buza! sok milliót is adnak érte, de öt év múlva több millió jön be az országba baromfiért, mint buzáért!

■ A JENNER-PASTEUR-FÉLE OLTÓANYAGOT SZÁLLITJA: ■

A MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCZA 31.

Az anyagok a legjobb tudományos módszer szerint készülnek PERTIK PROFESSOR felügyelete alatt.

VÉDŐOLTÁSOK

LÉPFENE ELLEN.

Az anyag hónapokig eltartható.

Biztos védelmet nyújt.

Lovak, birkák és szarvasmarháknak.

Egy birka oltása 12 fillér.

Egy 16 vagy szarvasmarha oltása 24 fillér.

SERTÉSEK OLTÁSA

ORBÁNCZ ELLEN

RAPID-SZÉRUM:

az orbánczos fertőzésnek kitétt sertéseket 1-2 óra alatt biztosan megmenti a veszélytől.

Egy sertés szérumos oltása 18 fillér.

A rendes Pasteur-féle oltóanyag sertésenként 12 fillér.



No, ezt a jövendőlt a lipótmezei bolondokházába küldötték volna. És ime megvan. A magyar gazdálkodók rájöttek arra, hogy mi a hasznos. Nem a nyers terményt adják el, hanem hasznosítják elébb.

Most már országosan szükségét érzik egy olyan intézménynek, amely a baromfitenyésztést áldásos haladásában tovább fejlessze. Mi lehet ez az intézmény? Egy országos egyesület. Erre a csoportosuláira, összetartó kapcsolatra szüksége van minden birtokosnak, minden helyesen gondolkozó baromfitenyésztőnek.

Mire e sorok az olvasó kezéhez jutnak, már megalakult a „Baromfitenyésztők Országos Egyesülete” (Budapest, IX., Köztelek).

Hogy mit akar ez az egyesület, azt minden földmivelő gazda érzi, gondolja, de tudni is kell ám! Tehát elmondjuk és gondolkozzék rajta.

A baromfitenyésztőknek sok az ügyes-bajos dolga. Ezer meg ezer kérdés jön elé napokint. *Hol lehet kapni hasznos tenyésztőbaromfit? Melyik a legjobb tojó faj? Melyik a husrakó? Hol lehet azokat a legjobban eladni vagy venni? Hát a sok betétség, baromfinyavalya, ha pusztítani kezd, mitévő legyen az ember? A tojásért is jó volna nagyobb árt kapni, hát az hogy lehet? A tollat hogy kell gyűjteni, osztályozni, hogy többet adjanak érte? Még egy nagy könyvre való kérdést lehetne összeróni az ügyes-bajos ember kérdéseiből, de aki nemcsak ezekről, hanem egyáltalán minden baromfitenyésztésre vonatkozó dologról többet akar tudni: álljon be a „Baromfitenyésztők Országos Egyesületé”-be. Irjon egy levelező-lapot. Kérjen alapszabályt onnan és aláírási ívet. Egy évre nyolcz korona a díj, de ezért egy szép képes lapot is kap az egyesülettől minden tag.*

Kiállításokat is rendez az egyesület, hogy ezáltal szemléltetőleg bemutassa mindazt, ami a baromfitenyésztés körében jó, célszerű és hasznos. Márczius 9-én (vasárnap) lesz az alakuló nagygyűlés, amelyről jövő számunkban fogunk írni. Addig is csoportosuljanak a baromfitenyésztők, álljanak be e hasznos egyesületbe, mert, miként előzőleg is mondtam: manapság a megélhetéshez nem elég, ha csak dolgozunk! *gondolkozni, számítani és tudni kell.* Legnagyobb erőnk pedig az együttműködésben, a szövetkezésben és az egyesülésben van.

Baromfitenyésztők egyesüljétek, mert ez a boldogulás útja!

Péterfy Tamás.

Eladta az édes anyja.

Egy szomorú történetet mond el az alábbi hír, mely bemutatja az emberek némely részének teljes romlottságát, erkölestelenségét egy igaz példában.

A hódmezővásárhelyi rendőrséghez egy átirat jött Békés város hatóságától, — azon kéréssel, hogy *Sindel Ilona* hódmezővásárhelyi bukott leány édes anyja kérésére tolonczoltassék Békésre.

A hódmezővásárhelyi rendőrség beidézte a leányt, *Sindel Ilonát*.

A festett világ hazug birodalmát egy fél órára elhagyta a leány, megjelent a rendőrségen, hogy kihallgassák s hogy megvádolja azt az asszonyt, aki eladta őt, pénzzé téve ifjuságát...

— Hány éves? — kérdi a tisztviselő.

— Husz! — felel a leány.

— Hány év óta van távol a szülőiháztól?

— Hét esztendő óta; akkor adott el először az édes anyám! — Nem akarok hazamenni, mert anyám csak azért akar hazavitetni, hogy újra eladjon. Mindig így tett még. Ha egyszer elhelyezett, levelet irt a hatósághoz, hogy zsuppoljon haza, csak azért, hogy egy házzal odébb álljon velem!

Igy beszélt a leány az anyja ellen, így vádolta a rendőrségen azt a némbert, aki most egy békési büntetésben várja leányát abban a reményben, hogy hozzák a hatóság emberei.

A lélekkufár, elaljasodott lelkű asszony talán már foglalót is vett fel a portékára az új vevőtől.

Mert vásárló mindig akad. A leány nem megy haza s a rendőrség ez akaratában ez esetben nem korlátozhatja.



AZ OROSZ CZÁR ÉS CZÁRNÉ.

A dalszínházi zenekar mozgalmá.

A magyar királyi operaház zenészei évek óta folytatják a harcot. Nagy ur az intendáns, kicsi legény a zenész. Hanem a tömörülés, az összetartás itt is megtermette gyümölcsét. Mindenben és mindenütt csak a szövetkezés, együttes erőfelfejtés vezet eredményre. A dalszínházi zenészek dolgát is az együttes akaratú vitte döntő pontra.

Kimondották, hogy míg a jogos kívánalmaik teljesítve nincsenek, addig az operaházba be nem lépnek. A helyettes igazgató mindent ígért, szóval az intendáns is már sokszor tett ígéretet, de a szegény zenészek ez alkalommal nem elégedtek meg a puszta szóval. Írásban követelték mindazt, amihez joguk volt.

A dalszínház este 7 órakor tele volt közönséggel, de a zenészek nem tágitottak, míg írásba nem kapták az ígéretet. 7 óra 10 perczkor elkezdették

mégis az előadást, mert követeléseik főbb pontjait az intendáns írásban foglalva, megígérte. A közönség szintén élénken érdeklődött a mozgalom iránt s mikor megtudta annak békés elintézését, megnyugodott. Csak az különös, hogy egy ilyen nagy, állami műintézetnél is mozgalommal kell kicsikarni a kisemberek jogait. Miért nem adták azt meg harcz nélkül, ha jogos volt?

A magyar királyi operaház zenészei pedig az összetartás és csendes viselkedés által szép példát szolgáltatottak arra, hogy minden igaz és jogos követelésnél illő komoly magatartás kell, nem láрма, nem fenyegetőzés, mert azt mondja a példaszó, hogy „aki haragszik, annak nincs igaza!” Ők nem haragudtak, hanem komolyan eselekedtek, példásan viselkedtek, összetartottak és így *kilenczezer forinttal* tudták javítani gyöngé fizetésüket, anélkül, hogy bárkit megbántottak vagy felebvalóikat szidalommal illették volna.

Veszedelmes játék.

Enyhe telünk volt. A székes-fővárosban huszezer ember munka nélkül, kenyér nélkül tengődik. Mult héten egyik mellékutezai szatócsnak boltiszolga kellett, tehát hirdette a Friss Ujságban. Másnap, hogy a hirdetés megjelent, több száz szegény ember rohanta meg a boltot. Ezek az emberek mind pályáztak a boltiszolgai állásra. A tömeg nőttön nőt. Végre a rendőrség szétoszlatta a boltiszolga-jelölteket.

Keserű játéka ez a sorsnak, szomorú üzelme az életnek! Mégis akadt ember, aki játékot üzött ebből. A következő napon ismét egy hirdetés jelent meg, melyben egy vállalkozó több munkást kíván felfogadni és odairták, hogy a *Fehérló-szállóban* lakik.

Most már elgondolhatja bárki is, hogy ha egy boltiszolgai állásra közel ezer ember tolongott, egy vállalkozóhoz, aki több munkást keres, milyen nagy tömeg jött. Veszedelmes játék, kigunyolása a nyomoruságnak. A *Fehérló-szállóban* olyan nevű vállalkozó nem is járt. A munkanélkülieket csak felültették. Több ezer szegény ember rohanta meg a szálló kapuját. Munkát kerestek, a vállalkozó nevét kiabálták, mely a lapban állott.

Végre a rendőrség kivonult a sokaság eloszlatására. A rendőr-felügyelő előadta, hogy a munká-

sokkal játékot üztek. A szállókaput be kellett zárni, különben baj eshetett volna. A szegény éhező nép, mikor látta sokaságát, a keserűség tört ki szívéből. Gyalázatos játékozás az ilyen, akárki csinálta, piszok ember volt. Nem elég fájó a nyomorgók éhezése, hanem abból még gunyt is tud üzni némely alávaló ember.

Angol-bur háboru.

Mult hó 27-dikén volt a burok felszabadulási harcza egyik döntő ütközetének évfordulója.

„*Majuba!*“ Ez a név emlékezetes az angol nemzetre, hol husz év előtt a burok teljesen tönkre verték az angolokat és alapították két független államaikat: Oránzs és Transzvált.

Ezen az évfordulón ujra kemény csapást mértek az angolokra, most husz év után a burok. Volmaranstadt közelében elvettek az angoloktól egy podgyászkoesisort és teljesen megverték ezt a hadtestet. Elesett angol részről 120 ember, megsebesült és fogságba esett 16 tiszt és 550 ember. A burok kezébe esett 2 Maxim-ágyu, 2 ponpon-ágyu és temérdek töltény. Egy millió koronányi készpénz.

Ezt a veszteséget titkolták az angol részről, de utólagosan mégis bevallotta az angol fővezér. Kruitzinger bur vezér fogsági állapotáról még semmi hír nem érkezett.



FERENCZ FERDINÁND TRÓNÖRÖKÖS.

SZÖVETKEZETI ÉLET.

A gazdakörök is szövetkezetek!

A gazdakörök is valóságos szövetkezetek! A legegyszerűbb, legkönnyebben létesíthető és eredményt hihetetlen gyorsasággal felmutató szövetkezetek.

Mióta a földmives, gazdanép sorsával foglalkozom, mióta száz és száz község életét és viszonyait éles szemekkel figyelem: erős meggyőződésemmé lett, hogy az ilyen gazda- vagy olvasókörök legbiztosabb előmunkásai a falusi jólétnek, újjászülésnek.

Ott, hol ilyen gazdakör alakult — ezt szám

talan adattal bizonyíthatjuk — ott elsöben is gondolkodóba estek, hogy hát bizony szerélmódjával élhetnének mi másképpen is.

A gazdakörök gyökerei lehetnek mindazon intézményeknek, melyektől a magyar földmivesosztály megmentését, sőt megerősödését várjuk.

... Csak nem rég voltam egy községben. Első kérésem volt, vezessenek el a gazdakörbe!

Elvezettek!

Egy szerény, nádfedelü házikóba léptem. És ott találtam vasárnapnak délutánján a község gazdáit, beszélgetés, ujságolvasás és ártatlan játékok közt!

Mily szép, mily nemes szövetkezés!

Mikor jöttek így össze azelőtt a falu gazdái? És hol jöttek így össze?

A kocsmákban, ahol a vad itálnak áldoztak, a hol szidták ezt a czudar világot; ahol könnyeket, siralmat gyűjtöttek családjuk számára. Ahol eltékoztak a szüleiktől örökölt földet, tüzhelyet, ösiséget.

Alacsony kunyhó, kis nádfedelü ház... emlékezetemben maradtál!

Mily alkalmas az ilyen szerény gazdakör arra, hogy megtanulja a nép a helyesebb gazdálkodást, az okos takarékossgot, a szerény, egyszerű életmódot, a luxus kiküszöbölését. A gazdakörökben tanulhatná meg igenis a nép, hogy »a könnyelmű adósságesinálás ölt meg bennünket alulról kezdve felfelé!«

Itt beszélhetik meg a falubeliek ügyes-bajos delgaikat. Innen pattanhat ki a hitelszövetkezet, innen a fogyasztási és magyar bolt. Itt nyilhatik a község ifjainak és öregjeinek ajka a tisztos dalra. Innen mehet vasárnapnak estéjére a gazda józanul, hitvesi szerelemmel, gyermekek iránt érzett örömmel hajlékába.

És ezt a gazdakört mily hamar és mily egyszerű eszközökkel lehet ám nyélbe ütöni.

Minden községben van egy-két értelmes ember, pap, tanító, jegyző, ispán, földesur stb. Zörgessetek, polgártársaim, ezek ajtaján, ezek szivén!

Mert most már arról van szó: akartok-e boldogulni? Az óra ütött. Ne nézzetek hátra, előre vessétek tekinteteket.

Csak akarni kell! És megleszen!

Fájdalom, a községek nagy részében még most sem akarnak. Alusznak... vagy legfölebb annyit mondanak: »Nem bánom!« »Majd!« »Ráérünk!«

Hej, pedig a jó régiek megmondották már, hogy *három gazember van a világon.*

Kivánesi vagy, reá olvasóm, hogy melyek azok?

Hát kibököm magyarul:

Az első: *Ráérek!*

A második: *Elfelejtettem!*

És a harmadik: *Majd!*

Gondolkozzatok a régiek e jómondásán, aztán fogjátok meg a dolog végét. Üssétek nyélbe a gazdakört.

Kölcsönös állatbiztosító-szövetkezet a Szepességben.

Leibicz szepesmegyei városban egy kölcsönösségen alapuló állatbiztosító-szövetkezet jött létre. A szövetkezet ragados betegségen kívül minden más betegség esetén teljes kártérítést nyújt, elhullás vagy kényszervágás esetén a tulajdonos a becsértéket megkapja, a húst azonban a szövetkezet saját pénztára javára értékesíti. A marhaállomány 750 darab, annak becsértéke 140.000 korona.

↔ TÖRVÉNYKEZÉS. ↔

Erzsébetfalvi virtus. A pestvidéki büntetőtörvényszéknek az illetékessége alá tartozó községek közül a legtöbb dolgot az erzsébetfalvaiak adják. Ezt maga a törvényszék nagyérdemü alelnöke, Rónay Kamill táblai bíró konstataálta egy nyilvános főtárgyaláson.

— Ezek az emberek, jegyezte meg az elnök, késsel, pisztolylyal járnak a koresmába s gyakran minden ok nélkül, esupa legénykedésből gyilkolják le egymást.

Igy pusztult el legutóbb Kollár Rudolf, egy huszonkétéstendős kőmiveslegény. A Schvarzenberg-féle koresmában mulatott s éjfélkor a szeretőjével, Weisz Terézszel s Hapek József barátjával elindult hazafelé. Az uton találkoztak Gáspár Béla napszámos legénynyel, aki szintén a szeretőjét kísérte haza. Kollár és Gáspár nem ismerték egymást, de azért megragadták az alkalmat, hogy sötét éjszakában hirtelen összemérjék az erejüket. A kihívó fél Gáspár volt, a ki kutyáját ráuszította Kollárra.

— Mit uszítod rám azt a kutyát, te *jász?* kiáltott Kollár.

Tudnunk kell, hogy a *jász* erzsébetfalvi nyelven csirkefogót jelent, tehát alkalmas arra, hogy a különben is éber harezi kedvet izgassa. Gáspár nem is türtőztette magát, hanem torkon ragadta az ellenfelét s fojtogatta. Csakhamar Kollár fölibe kerekedett, leteperte a földre s megrugdosta. A maga részéről ezzel befejezte az ügyet s futásnak eredt. Gáspár utána futott s amint elérte, egy vadászkéssel úgy hasba szurta a boldogtalan legényt, hogy az harmadnap meghalt. Ezt az esetet tárgyalta mult héten a pestvidéki törvényszék esküdtbíróháza. A vádhatóságot a királyi ügyész képviselte. A vádlott azzal védekezett, hogy önvédelemből szurta meg Kollárt, aki egy husánggal támadt rá az éjféli párbajban. Ezután a tanukra került a sor. Vádlott az ítélet kihirdetése után felebbezett.

A játék vége. Nagy István és Danka Lajos május havában az ikervári malomból hazamenet azzal szórakoztak, hogy társukat, Cséve Istvánt az árokba lökték s nem bocsátották ki onnan. Cséve futni kezdett az árokban, de társai követték az árok két partján s ha ki akart jönni, visszalökték. Cséve Istvánban végre felforrta a méreg s észrevétlenül elővevén bicskáját ismét próbát tett az árokból való kijutásra. Danka Lajos visszalökte, de eközben belekapott a Cséve kezében levő késbe és súlyosan megsértette a kezét. Egyszeriben vége lett erre a játéknak, de komoly folytatása lett február 15-én a törvényszéken, a Cséve Istvánt gondatlanságból elkövetett súlyos testi sértés vétségeért egy havi fogházra és 20 korona pénzbüntetésre ítélték.

Elszabadult lovak. Mersits Pál csepregi lókereskedő július havában bement Kőszegre s mialatt a városban dolgai után járt, kocsiját, melybe két fiatal ló volt befogva, egy tizenkétéves fiu őrizetére bizta. A tüzesvérü állatok megéreztek, hogy a gypló snincs erős kézben s vad futásnak eredtek. eA ki Brandt-

ner Magdolnát balsorsa éppen arra vitte s nem tudván a rohanó állatok elől kitérni, a koci alá került. A szerencsétlenségben azonban még volt annyi szerencséje, hogy a szenvedett sérüléseket egy hét alatt kiheverte.

Mersits Pált, kinek gondatlansága okozta, hogy a kellő felügyelet nélkül hagyott fiatal lovak megvadultak s a balesetet előidézték, a törvényszék gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétségeért 30 korona pénzbüntetésre ítélte.



Azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése február hó 28-án lejárt és akiknek mult számunkhoz postautalványt mellékelünk, felkérjük, hogy előfizetésüket mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be, annál is inkább, mert ezeknek a t. előfizetőinknek előfizetésük megújításáig több számot nem küldhetünk.

A „Független Ujság“ kiadóhivatala.

Ajándék a pápának. A király a pápának jubileuma alkalmából nagyobb pénzösszeget küldött. A német császár értékes álló-órát küld a pápának, amelyet Loe tábornok fog átadni.

A király Temesváron. Temesvárról vesszük híret, hogy a király a nyár folyamán ellátogat oda, hogy jelen legyen az ottani hadapródiskola ünnepélyes felavatásán. A katonaság már most készülődik a király fogadtatására.

Emlék a magyar szó terjesztéseért. Varga József tanító Algyógyon husz esztendeig terjesztette a magyar szót a románok között s ezért most tanítványai emléket akarnak állítani hamvai fölé. E kegyeletes célra az adományok Csighy Sándor áll. népiskolai igazgató czimére küldendők.

Emlékezzünk régiokról... Pozsony szab. kir. város közgyűlése a hét elején tartott közgyűlésén elhatározta, hogy régi primási palotát és Magyarországnak első miniszterelnökének, Batthyány Lajos grófnak lakóházát emléktáblával jelöli meg s a Duna-partott Batthyány nevével nevezi ezentul. Az emléktáblák

leleplezése a mezőgazdasági országos kiállítás megnyitásakor az ősszel lesz.

Nem kell a birkahus. A temesvári kereskedelmi és iparkamara felterjesztést intézett a közös hadügyminiszterhez és honvédelmi miniszterhez, hogy a katonáknak juhhust is adjanak. A közös hadügyminiszter azonban sajnálattal jelentette ki, hogy a bakák leküzdhetlen ellenszenvet éreznek a juhhus iránt. Már pedig mi azt hisszük, hogy a magyar bakák az ujjukat is megnyalják a jó birkatokány és birkapaprikás után, mert bizony most esténként csak a csillagos eget nézik. Ugy látjuk tehát, hogy valami más oka van a hadügyminiszterium visszatartó magatartásának. A bakák undorodása: csak ürügy.

Őskori lelet. Merő véletlenségből rendkívül érdekes leletre bukkant a minap néhány zentai gazda, akik a zentai csárda mellett levő Orom-parton szőlőt akartak ültetni. A talaj forgatása közben az ásók kemény kőgyagba ütöttek; kiásták a gazdák a kőgyagot, mely egy őskori kőkoporsó volt, benne női csontváz. Ott találták a koporsóban az ékszereket is, egy gyűrűt és egy karperecset. Ugy hiszik Zentán, hogy azon a helyen egy őskori temető romjaira fognak akadni.

A magyarság apostolai. A közoktatásügyi miniszter Nagy Imre losonezi és Süle Antal pálfalvi tanítóknak a magyar nyelv sikeres tanításáért és terjesztéséért elismerésül száz-száz korona jutalomdíjat engedélyezett. Igaz, hogy Darányi földmívelési miniszter a hü eselédet szokta ennyivel megjutalmazni, de hát az is valami, hogy a legfelsőbb helyen immár kegyesen észreveszik a magyarság apostolait is.

Lauka Gusztáv esküvője. Lauka Gusztáv a koszaros költő és kiváló beszélyíró, kitől mi is több örökbeesü cikklet közöltünk, minap esküdött örök hűséget Babinszki Katalinnak. A 83 éves Gusztai bácsi így akarja leróni háláját 23 éven át volt hű ápolója és gondozója iránt.

Nagy sikkasztás Makón. Makó város közpénztáránál nagyobb mérvű sikkasztásnak jöttek a nyomára. Simon Ábel volt közpénztárnok a város földjeért járó bérösszegeket felvette, nyugtázta, de nem számolta el. A vármegyei főszámvevő most megvizsgálja a városi könyveket 1893-ig visszamenőleg. Eddig 20.000 korona hiányt állapított meg.

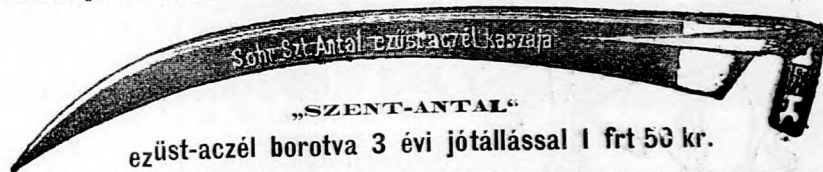
Megtámadták a vasutat. Temesvárról írják, hogy a lippai vonat ellen Bruckenu táján az odaváló suhanczok valóságos közáport rendeztek. Több koci összes ablakait bezúzták, néhány utas véres sebesülést szenvedett. A vonatot nyílt pályán megállították s a csendőrségnek csak később sikerült a fő tetteseket elfogni.

A „Sohr Szent-Antal“ ezüstacél-kaszagyár, melynek egyedüli és kizárólagos szétküldője és elárúsítója

SOHR JÓZSEF UR, SOMOGY-SZILL.

ki a tavalyi londoni kiállításon is nagy aranyéremmel és diszoklevéllel lett kiténtetve. — 100 koronát fizet annak, ki egy más gyárból egy „Sohr Szent Antal“ kaszát tud előmutatni. — 200 koronát fizet annak, a ki 100 drb „Sohr Szent-Antal“ ezüst-acél kaszái közül 5 rosszat tud előmutatni. A ki teljesen megbízható jó kaszát akar magának beszerezni, az addig kaszát senkitől ne vásároljon és ne rendeljen, míg fenti hírneves czégtől képes árjegyzéket nem kér, melyet az bárkinek ingyen és bérmentve küld.

Mindenki kérjen árjegyzéket egy levelező-lapon. — A téli hónapok legalkalmasabbak megrendelőket gyűjteni. Gyűjtőknek kedvezmény. — Teljes jótállás! — 10 drb rendelésnél 1 drb ingyen! — Lelkiismeretes kiszolgálás! Több ezer köszönőlevél és utánrendelés áll az érdeklődőknek rendelkezésükre.



Kitüntetett gazdasági cseléd. A földmivélsügyi miniszter ötven koronával és elismerő oklevéllel jutalmazta Kaszolyák István szobránczi gazdasági cselédet, aki már negyvenhárom év óta szolgál hűségesen a Török grófi családnál. A kitüntetést és a jutalmat Tomcsányi István főszolgabíró a minap nyújtotta át s beszédben intette az összesereglett népet, hogy vegyenek példát az öreg cselédéről.

Gyilkos sertés. Dab pestmegyei községben márczius elején páratlan eset történt. Tóth Sándor községi kanász kibajtotta a sertéseket a mezőre s e közben ostorával rávágott a kan-sertésre. A kan erre neki rohant s a kanászt össze-vissza marcangolta. Ha Brasó Mihály földbirtokos segítségére nem megy, a kan darabokra tépte volna. Így is annyira összemarta, hogy a kanász pár óra múlva meghalt.

Pénzhamisító nyomdász-inas. Szeniezzről írják, hogy a környéken hónapok óta el voltak terjedve a hamis koronások és huszfilléresek. Most a pénzhamisítót Podolai Győző 15 esztendő nyomdász-inas személyében elfogták. Dömölki János őrsvezető az érdem, hogy a tettest kézrekerítette, aki a pénzhamisításhoz ólomkeveréket és nyomdabetűt használt.

Az olasz vasutasok sztrájkja. Rómában a vasutasok bizalmi férfiai titkos körlevélben felszólították a katonasághoz be nem hívott társaikat, hogy — amennyiben a vasuti társaságok nem teljesítik követeleéseiket — márczius 10-én álljanak sztrájkba.

Az ifjuság római zarándokutja. A magyar katolikus ifjuság római zarándokutját rendező nagybizottságnak háromtagú küldöttsége tisztelgett Vaszary Kolos hercegprimásnál, hogy a zarándokut fővédőségének elvállalására felkérje. A küldöttséget a hercegprimás gyöngélkedése miatt dr. Kohl Medárd püspök fogadta, aki a fővédőség elfogadását tolmácsolta és megígérte, hogy a zarándokok minél kegyesebb fogadtatása érdekében Rómában lépést tesz. A zarándokutra már eddig is számosan jelentkeztek.

•Góbbáságok• kacagató székely históriák és elbeszélések. Ezt azt érdekes és mulatságos könyvet a „Független Ujság” előfizetői kedvezményes árban: **2 korona helyett, csak egy koronáért és 20 fillér postai díjért** rendelhetik meg az írónál. Legezélszerűbb az 1 kor. 20 fillért utalványon beküldeni *Péterfy Tamás*. Budapest. IX. Köztelek ezimre.

JENCS-féle
Magyar Restitutios-Fluid
lovak és szarvasmarháknak.



Az állatok izomerejét fokozza, kitarvóvá, erőssé teszi; megátolja a lábak merev benulását, az intágulást s az ugynevezett pókosodást.

— **Ára 2 korona.** —
Postán 2-60 korona beküldése után bérmentve küldi:

JENCS VILMOS gyógy-szertára
Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.
Főraktár:
Dr. Egger, Nádor'gyógyszertárában
Budapest, VI., Városl-körút 17.

Gazdaságban nélkülözhetetlen.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Mire ügyeljünk a sörárpa termelésénél?

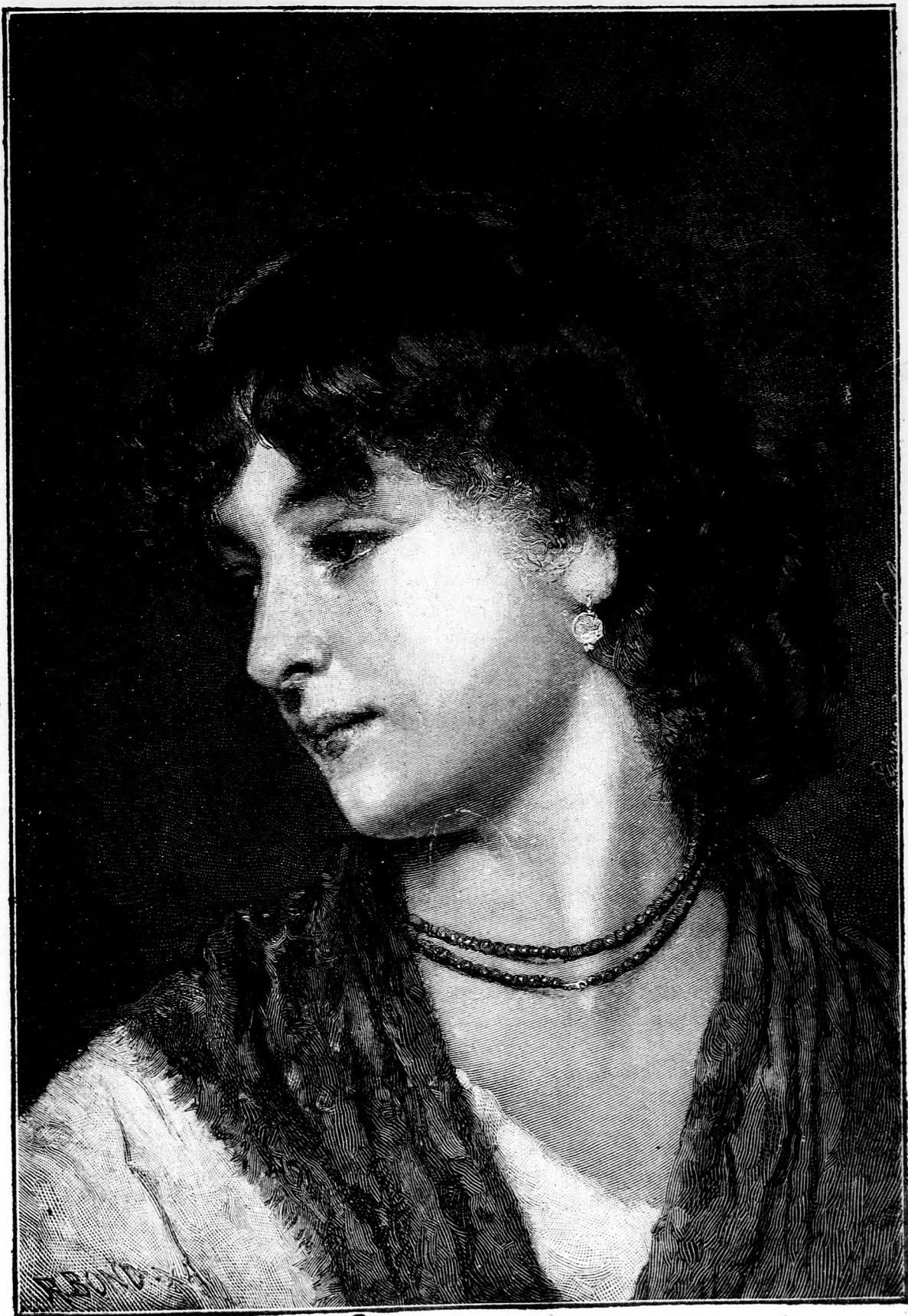
A sörgyárosok megkivánják, hogy a sörárpa egyenletes szép fehér színű legyen, hogy miért azt ők maguk sem tudják, mert hiszen a sörlé készítésénél nem a fehérség határoz, hanem az árpaszem belseje. Az egyenletes sárgaszínű árpa ép úgy adhat jó sörárpát, mint az egyenletes fehér, sőt, ha megvan érve, még jobbat is, mint a félérett, de egyenletes fehér árpa, mint amely éppen félérettsége miatt aczélosabb minőségű, üveges törésű árpát szolgáltat.

Ezért a gazdának csak arra kell törekednie, hogy az aratás idejét helyesen találja el; vagyis akkor szedje le lábáról az árpát, amidőn az teljesen kifejlődött, teljesen megérett; mert minél érettebb árpát arattunk, annál több lesz abban a lisztes rész s így annál alkalmasabb a sörgyártásra.

Egy további közvélemény a gyárosok részéről a héj vékonysága, a szem egyenlő fejlettsége s nagy hektoliter sulya. — Ehhez csatlakozik a gyommagvaktóli tisztaság, idősb kora s idegen fajtabeli árpától való mentesség.

Hogy a gyárosok eme kivánalmainak a termelők eleget tehessenek, ügyeljenek a következőkre:

1. Mellőzzék a sörárpa előállítására való törekvést oly helyen, hol az időjárást folytonos esőzések és gyakori ködök jellemzik.
2. Oly helyet adjanak neki a vetésforgóban, hol a talajnak a sörárpa által megkivánt előkészítése minden akadály nélkül történhet; nevezetesen őszszel két szántás adható, melyek közül az egyik a normálisnál mélyebb. — Szükséges ez azért, mert ekkor a tavaszi szántás elmaradhat, egy fogas boronával, vagy egy extirpátorral a földet a vetésre jól előkészítettjük s a vetést korán eszközölhetjük. — Korán letakaruló kapásnövény e czélnak legjobban megfelelhet.
3. Mellőzzék az istállótrágyának közvetlen alkalmazását, mert annak nitrogén tartalma egyrészt a protein szaporodásának kedvez, másrészt az árpa megdőlését és sarjhajtásainak növekedését mozdítja elő, már pedig mindkét körülmény az egyenetlen érést és egyenetlen szint idézi elő.
4. A vetés lehetőleg védőnövény nélkül történjen, mert a védőnövény, legyen az akár lóhere, akár luczerna, könnyen történő megfülledése miatt az árpa vörösödését mozdíthatja elő.
5. A vetés középnyelven takartassék alá s kikelés után meghengereztessek, esetleg buja fejlődéskor megfogasoltassék.
6. Az aratást akkor hajtsák végre, ha a szemek annyira keményedtek meg, hogy körömmel még kettévághatók s ha a szalma a kalászon alul egy arasznyira megsárgult. A kévék, illetve kereszttek ne legyenek túl nagyok, mert a megfülledés könnyen beállhat.
7. Övni kell a keresztteket a megázástól, nehogy vörös hegyet kapjon az árpa, a mely rendszerint a dohosodással is együtt jár.



ILONA.

8. Cséplés után gondja legyen termelőnek, a rostálás, tisztogatás és osztályozás minél jobb keresztülvitelére, mert ez által a súlyos árpát kiválogatván, az árpát jobban értékesíthetjük.

Az orpington tyukfajta.

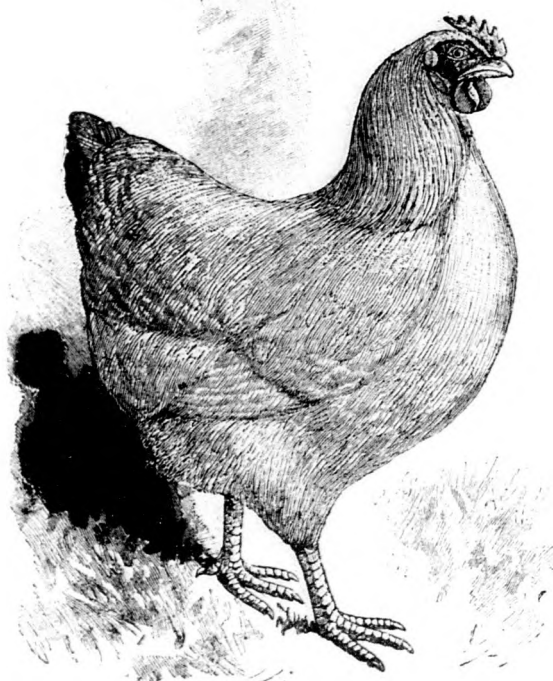
Az orpington tyukfajta Angliában a 80-as években tűnt fel. Innen 1901. október havában hozta be *Polónyi* Manó kecskeméti tenyésztő aki azóta a legnagyobb lelkesedéssel és reménnyel tenyésztí ezt a kitünőnek látszó tyukfajta. Az orpingtonok öt válfajban fordulnak elő, amelyek között első helyen áll a *sárga orpington*, második

Az *orpington* tehát a közölt tulajdonságainál fogva nagy értékkel bír s nemes, büszke megjelenése, remek külseje s élénk, de amellet igen szelíd természete által mindenki figyelmét leköti, ugyis mint sport, ugyis mint haszonbaromfi, nagy tojástermelése s edzett és igénytelen természeténél fogva is kinek-kinek a legmelegebben ajánlható.

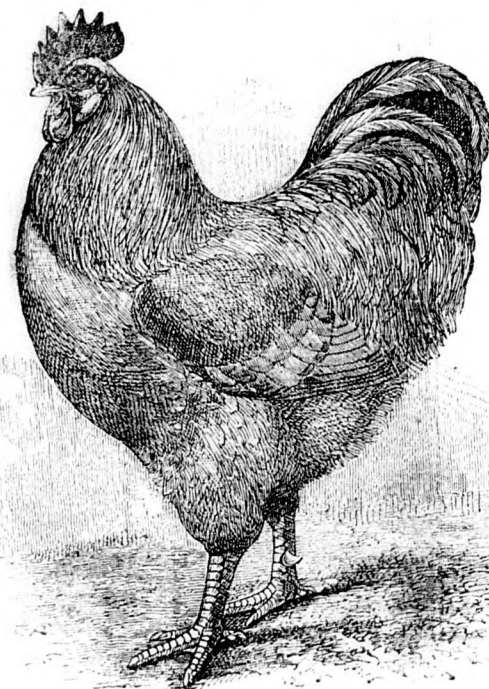
Képünkön egy sárga orpington kakast és tyukot mutatunk be.

A lefölezött tehéntej értékesítéséről.

A vajgyártással foglalkozó gazdáknak igen nagy gondot okoz a lefölezött tej értékesítése, mert



SÁRGA ORPINGTON TYUK.



SÁRGA ORPINGTON KAKAS.

helyen a *feke*, azután a fehér, *kovácsolt pettyes* és *gyémánt* változvány. Az orpingtonban a plimutlangshan- és dorkingvér folyik.

Az orpington tyuk átlag 150—200 tojást tojik. A tojások átlagos súlya 60—70 gramm, már 7—8 hónapos korukban a fiatal jérezék szaporítanak. A márcziusi jérezék már novemberben tojnak s egész télen át, egész a vedlési időszakig szakadatlan öntik magukból a tojást. Az orping. kakas igen élénk, tüzes állat, legalább 6—8 tojó szükséges mellé s így is biztosak lehetünk felőle, hogy a tojások megtermékenyítve lesznek. Az orpington tyuk kitünő kótlósnak is bizonyult s ha az etetés-itatás czéljából a fészekről le nem emelnők, inkább ott veszne éhen; daczára annak, hogy a tyuk 5 kilót nyom átlag, egyetlen tojást nem nyom össze, igen óvatosan ül s mozog rajta s pelyhezetével teljesen betakar 18—20 tojást is.

A csirkéket még akkor sem hagyja el, ha a kakással újból megbarátkozott s daczára az újból megkezdett tojásrakásnak, gondoza csirkéit.

a munkás-sajt minálunk nem keresett ezikk, a közönséges turókészítés nem fizeti ki magát, azon eljárás pedig, mely által elég jól lenne értékesíthető, t. i. borju- és sertéshizlalás utján való értékesítés, nem minden tejtermelőnek áll módjában s így kénytelen a lefölezött tejet elpredálni, vagy felhagyni a tej vajgyártás utján értékesítésével; pedig ez az értékesítési mód nem megvetendő, — mindenesetre, ha a lefölezött tej is méltányos áron értékesíthető, — mert bárhol és bárki által üzhető s gyakran pénzhez juttatja a termelőt.

A lefölezött tehéntej elég jól értékesíthető bárhol s bárki által turókészítés utján liptói módra. Készítése a következő:

A lefölezött tehéntejet felmelegítik 35 C.-fokra, azután beoltják. A jól megaludt tejet összeapritják vagy kavarják, ülepedni engedik, gomolya-alakra összenyomkodják a sajtanyagot, sajttruhába teszik és a savó lecsurgása végett szegre akasztják s úgy hagyják 24 órán át, azután hűvös kamrában helyezik el, naponta forgatva, tiszta-száraz ruhával megtörülgetve, 5—6 hét múlva, midőn a gomolya színe sárgássá, tapintata pedig ruganyossá válik, lehámozzák a kérgét és jól meggyurják a sajtot teknőben, miközben sózzák, 2—3% sót adva hozzá, sózás után

mégegyszer átgyurják és pedig már akkor finomabbra gyurógéppel, bődönökbe tömik s ugy adják forgalomba.

A lefőlzött tehéntejből ily módon készített turó olég tartós, különösen, ha nem tartalmaz felesleges savót, elég izletes és elég jól fizetik, amennyiben ily módon a lefőlzött tejnek literje 5—8 filléren értékesül.

Arián Károly.

Hányszor fejjünk?

Általánosan tapasztalt tény, hogy gyakori fejés által a tejkiválasztást fokozhatjuk. Továbbá azt is tapasztalták, hogy gyakoribb fejésnél a tej zsirtartalma növekszik. Erre nézve több kísérlet tétetett,

lomban hagyott tejmirigy körülbelül másfél óra alatt 0.36 kg.-mal több tejet készített, mint a tejmirigy, mely ezen idő alatt többet lett igénybe véve. A határ, ahol a tulságos gyakori fejés káros hatása kezdődik: egyrészt a tehén maga, másrészt a tehén tejelési időszaka szerint változik.

Annak daczára nem lehetne ajánlani a tulságos gyakori fejést, mert az sok munkával, költséggel s a tehének zaklatásával jár; ott azonban, ahol a tejet lehet értékesíteni, mindenesetre háromszor kell fejni, mert így nemesak több, de jobb tejet is lehet nyerni. A legujabb kísérletek azonban határozottan azt bizonyítják, hogy az először leborjazott üsző csak az esetben lesz jó tejelő tehénné, ha legalább 2 hónapig naponta 5—6-szor lesz fejve. S ez termé-



HIREZ OROSZ LOVAS.

amelyek közül egyet okulás céljából szükségesnek tartottuk közölni.

A kísérlet pontossága céljából mindig csak egy-egy tejmirigy vétetett kísérlet tárgyául egy-egy bőven tejelő tehénnél. A kísérlet arra az eredményre vezetett, hogy a tej annál bővebben képződött minél gyakrabban fejték a tehenet, mert 65 percnyi szünetek mellett az egységül választott időben kétszer annyi tej képződött, mint a 12 órai szünet mellett. A tej mennyisége leginkább az első 4 órában növekedett, ezalatt u. i. 26 kg. tej képződött, a következő 8 órában pedig már csak 1.75 kg. tej képződött. A kísérletezés tárgyául választott tehénnél tehát legtöbb tejet akkor lehetne nyerni, ha minden 4 órában fejné az ember. A fejés ismétlése által fokozott tejképződés tehát csakis bizonyos fokig növekszik, mert 50 percnyi fejesi szünetek mellett a tejképződés tetemesen csökkent. Ugyanugy ki lett mutatva, hogy a fejesnek bizonyos mértéken tul való ismétlése a tejképződésre károsan hat. A nyuga-

szetes is, mert ilyenkor van a tőgy fejlődésben s mennél gyakrabban lesz ilyenkor izgatva, annál nagyobbá s mirigyesebbé, tehát bővebben tejelővé fog fejlődni.

Taraczkirtás. A taraczkirtásnak egy biztos módja a következő: a kalászosok termését az eltaraczkosodott földekről lehordva, a tarlót azonnal három ujjnyira meg kell szántani, rá 6 hétre rendszeren megszántani és megfogasolni, szedetni a taraczkgyökereket, melyeket a tábla végén máglyába rakunk és elégetünk. Tavasszal kapással ültessük be, de előbb a szántás vagy grubberezés után a szedetést ismétljük, ily módon következtetve a kapás művelést, nem kell attól tartanunk, hogy a következő őszi vetést a taraczk elnyomhassa.

→ **MULATTATÓ.** ←

Petöfi
szobránál



Irta:
Pósa Lajos

*Életet lehellő márczius fuvalma
Bilincset tördelő dalodat ringatja.
Talpra magyar, talpra! hegyen-völgyön hallszik...
Dalolja az ajkunk, de a szívünk alszik.*

*Jaj, micsoda balsors, milyen csapás rajtunk:
Nem hallja a szívünk, amit dalol ajkunk!
Nincs benn gyökere az égő dalvirágnak,
Tavasza rég elmúlt a szép szabadságnak.*

*Ha fakad is egy-egy harmatos rózsája:
Szirma hamar lehull, hideg szél fu rája.
Addig él csak, amíg könnyeit elsirja,
Amig az égi kéz az égboltra írja.*

*Irjad, Isten, irjad a szabadság könyvét,
Tedd oda csillagnak minden hulló könnyét.
Tedd a közepére dalát a költőnek,
Késő századok tán róla himet szönek!*

*Talpra, magyar! zugják Tisza-Duna mellett,
Hogy rab tovább nem lesz, esküszik a nemzet.
Ki oldozza hát meg a nép ezer lánczát?
Hogy ne esőrhessen átkot a hazán át!*

*Ki töri hát össze a szellem bilincset?
Ki menti meg újra lelkünk drága kincsét?
Tűrjük-e tovább, hogy vagdossák, tapossák
Az isteni szózat égő csipkebokrát?*

*Fel a föld porából! Gondolatunk szálljon
Szabadon, mint a sas, nagy suhogó szárnyon;
Ne mint papírsárkány, szükre szabott körben,
Mit a gyöngye kéz is visszarángat könnyen.*

*Nyögjük honfi-bínkat, de nincs akaratumk!
Beszélni erősek, tenni gyöngék vagyunk!
Lelkünk elborong, mint a felhők világa,
Mennydörög is, de nincs cikázó villáma!*

*Hol a láng? Kialudt. Hol a tűz? Elégett.
Fagy borít be mindent; hitet, reménységet.
Petöfi! Tavaszunk! Dalos ifjuságunk!
Adj egy kis sugarat! Ugy didergünk, fázunk!*

*Rázkodj meg, szent szobor! Mozduljon érzekarod!
Kapd le szilaj kézzel az égről a napot!
Örök égő szívnek zárd kebledbe mélyen,
Olvassd föl a jeget mindnyájunk szívében!*

HARCZBAN A SZABADSÁGÉRT.

— A „Független Ujság“ eredeti regénye. — (7)

— Elő vele öreg! Hallom!
— Miért fussunk mi Thomann kapitány után kérelemmel, szép szóval, mikor arra kényszeríthetjük, amit kérni akarunk...

— Még most sem értelek öreg.
— No, egy kicsit fücsa dolog, de meg magyarázom. Ugy lesz, hogy én már alkuba vagyok a horvátok vezető emberével arra, hogy az ő hetven embere a legutolsó perczen is cserben hagyja az ángliuszokat, — jó pénzért!...

— Értem...
— Ugy-e meglehet érteni kicsi méltósága? Most már jó volna, ha beszélne a vezetővel.

— De hol? hogyan?
— A legegyszerűbb módon. Akarja, hogy most ide hívjam?

— De magamra csak nem maradhatok itt a tengerparton? Nagyon félreeső helyre jöttünk.

— Nem kívánom én veszedelemnek kitenni drága méltósága. Egyet füttyentek és előttünk lesz az a vezető.

— Mintha mesébe volna.
— Eppen mint a mesében. Így ni! — és szagatott sajtyszerű füttyentéseket hallatott az öreg Incze Mihály.

— Te, öreg, ugy látom, hogy bele tanultál a tergerparti nép fogásaiba?!... — szólt Pálma grófnő.

— A szükség mindenre megtanít. Okosan beszéljen vele méltósága. Bizni kell benne, mert bár ugyszólva rablás a mestersége ezeknek, azért a tiszteséget is ismerik ám.

— Pénzt is bizzak reá?
— Semmi gyanu nélkül. Ugy kell bánni vele, mintha a leghiresebb becsülettudó emberrel beszélne. Mert amiként mondám: ezek szavatartók, jóban és rosszban egyaránt.

Távolról egy sötét alak közeledett a beszélgetők felé. Magas férfi volt, széles vállakkal. Az öreg Incze biztatólag szólt a közeledőnek horvátul.

— Bátran Arion!
A magas férfi eléjük jött. Vastag, de kellemes hangon köszöntötte az ott állókat. Pálma grófnő olaszul kezdett beszélni. Már tudta kivel van dolga. Bátran fogott az egységhez.

— Kedves barátom én hívtam önt.
— Eljöttem urnő!
— Szívességre kérem. Adja a kezét — és kezet fogott Pálma grófnő a rablófajta emberrel. — Én bízom önben. De teljesen bízom. Föltétlenül bízom.
— Köszönöm urnő! — mondta rá az idegen.

— Ön hetven embert helyezett el az angol hajón, amelyre én magyarokat akartam a lovak mellé följuttatni.

— Ugy van urnő!

— En most azt óhajtanám, hogy az a hetvenember az utolsó időben, mikor a hajók indulásra készen vannak, mind elsökjenek és eltűnjenek. Ekkor magyarjaim feljuthatnak helyükbe.

— A terv keresztül vihető és nem is nagyon nehéz. De azok az emberek szegény családos emberek. Kenyér nélkül a magam hasznáért nem hagyhatok hetven családot.

— Barátom helyesen beszélsz! — dicsérte Pálma grófnő. — Hetven családot nem áldozhatol föl egy pár aranyért, mit te a zsebedbe dugatsz. De légy nyugodt, ezt én nem kívánom tőled. Sokkal inkább becsüllek, mintsem ezt csak gondoltam volna.

— Ezért a hajóra fogadtak lemaradásáról nem is beszélhetek. Óhajítását nem teljesíthetem urnő.

— Nem ugy barátom. Nem addig van a mi dolgunk. Te igen tiszteletre méltó vagy. Én miként mondtam, becsüllek és ha óhajításomhoz ragaszkodom, azért nem következik, hogy hetven család megrövidítését kívánjam. Mennyi keresetre van kilátásuk?

— Félévi ut oda és vissza. Ezer koronájuk marad személyenként a jól élés mellett is.

— Nos? Mennyit kapjannak személyenként azért, hogy itthon maradjanak? (Folyt. köv.)

Képeinkhez.

Hires orosz lovas. Nemcsak a magyar szereti a lovat. Eppen oly bolondja a lónak az arab, török és orosz nép is. Mai képünkön egy hires orosz lovast mutatunk be, aki lóháton Lubenyből (Oroszország) 30 nap alatt lovagolt Párisba. Tehát kerek harmincz napig nem szállott le a lováról, hanem csak átült egyikről a másikra. Ugy volt a terve, hogy nem száll le a lóhátról Párisig és kibirta. Neve: Assef Mihály, orosz dragonyos főhadnagy.

Ilona. Báj, üdeség van az arcán. A neve Ilona. De habár más néven szólítanak is a szép leányt, meg kell valljuk, hogy kedves arca van. A festők rendszerint a szépeket választják a lerajzoláshoz. De legtöbbször nem hat a szépség, ha nincs mellette egyéb is. A szépség még nem kelt vonzalmat a nő iránt. Kell oda egyéb is, amit egyszóval kimondani nem tudunk, de próbálgatjuk többel. Ugy sem megy, mert miként az igazi boldogságérzetre nincsen szó a földi emberek beszédjében, éppen olyan égi adomány a kellemes női arcz angyali kifejezése is, arra sinesen szavunk. Tehát nem mondjuk, hogy szép, jó, üde, angyali, jóságos stb., hanem csak azt írjuk alája: *Ilonka*.

A muszka czár és czárné. Előző lapunkban megemlékeztünk a trónörökösünk oroszországi látogatásáról. Most pedig ugyanez alkalomból kifolyólag bemutatjuk a vendéglátó gazdát, a muszka czárt, fenséges nejével, a czárnéval. Mint házigazda szépen kitett magáért, fényesen ellátta magas vendégét, Magyarország trónörökösét.

Ferencz Ferdinánd trónörökös. Ha már a vendéglátó gazdát és feleségét bemutatottuk, úgy illik, hogy a vendégről is megemlékezzünk. A mi trónörökösünk — kinek arczképét bemutatjuk — eljárult a hatalmas muszka

uralkodó, a czár elé, hogy megköszönje kitüntetését. Nemrégiben ugyanis egy orosz ezredében magasrangú tisztnek nevezte ki II. Miklós czár. Ezt megköszönte trónörökösünk, mely alkalomból tanulmányokat is tett Oroszországban. A látogatásról és fogadtatásról heteken át irtak a muszka ujságok.

Szórejtvény.

— György Ödöntől —

Négy betűből állok, hogyha mind meg hagyod,
Kendő-, pénz-, iromány- és kulstartó vagyok!
De ha kezdőbetűm elveszed előlem,
Kin s a fájdalom forrás leszen én belőlem.
Ha most még egy betűt előlem elvesznek,
Hasznos, de harapós állatfajjá tesznek.
S végre, ha még csak egy betűmtől elválok
Ugy az a-b-c-nek a közepén állok.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni.
Megfejtési határidő 1902. márczius hó 16.

A „Független Ujság” 9. számában közölt talány megfejtése:

„Szeresd a gyermeket,
A gyermek gyenge tő
Friss fakadó rügyet
Szeliden reugető.”

Helyesen fejtették meg: Bánkövy Annuska, Pestality Ilonka, Tóth Imre, ifj. Pádár János, idősb. Baranyay István, Böhmner József, Baráth János, Eskütt György, ifj. Kiss Sándor, ifj. Szita Mihály, László Endre, Haraszthy József, Rohoska Jenő, D. Tóth István, Denesi György, »Ujkigyósi kath. olvasó kör«, »Abonyi kath. munkásegylet«.

A sorshuzásnál az »Abonyi kath. munkásegylet« neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Péterfy Tamás »Góbéságok« című érdekes új könyvét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Előfizető. Ómoravicza. Névtelenül beküldött kérdésekre nem válaszolunk. — **Olgyay Béla** (plébános), **Fekete Antal**, **Bedő Béla**, **Bodó Árpád**, **Vagner István** urnak. A „Góbéságok” kacagató székely históriák kötetet postára adtuk kedvezményes árban, 2 korona helyett = 1 koronáért és 20 fillér postadíj mellett. — **Kovács Antal** urnak. Kamarai illetéket csakis kereskedőktől jogosult szedni, de azoktól sem oly sokat, miként azt írja. — **Kis Ferencz János** urnak. Aszfalt-fedőlemezt forduljon Bien János aszfalt-fedőlemez gyárhoz (Budapest. VII. Rottenbiller-utca.) Másik kérdésére tudatjuk, hogy részvényjegyei értékét követelheti, de a tartalékalapot nem. Csakis akkor követelheti ez utóbbit, ha a szövetkezet felszámolásban van. — **Valkó János** urnak. Forduljon a Kisbirtokosok Földhitelintézetéhez. — **Simon Mihály** urnak. Az ötvenéves törlesztési kölcsönnél a részletekben benne van egy a kamat, mint a törlesztés összege. Ötven év múlva teljesen lejár a tőke is. Azért tetszik oly magasnak a kamat, de az nemcsak kamat, hanem egyszersmint törlesztés is. — **Falk János** urnak. Szülő a gyermekét a köteles rész örökségből nem zárhatja ki. Állami szolgálatba 40 éves korig lehet belépni, azonban ez is a szolgálat féleségétől függ és váltakozik. — **Jakosa Lajos** urnak. Seminemü mérges vegyészeti leírására nem vállalkozunk. Az üzemek kiderítésére van hivatalos közegünk, az elintézi. Dohánylugkivonatot rendelhet a „Dohány-

kereskedelmi Részvény Társaság"-nál Budapesten. A rendeléshez jegyzői, vagy a gazdasági egyesületi titkártól igazolvány kell arra nézve, hogy a lugkivonat gazdasági célra szükséges. — **Ifj. Kacsándi László** urnak. Forduljon iparos-segéd végett a „m. kir. Munkásközvetítő Intézet”-hez. (Budapest, VIII. Kis-Salétrom-utca.) — **Varga József** urnak. Kérdését áttettük a honvédelmi miniszteriumhoz. Ha a felelet megjön, a választ itt megadjuk. — **Slárku István** urnak. 1. A fiúnak gyárban való alkalmazását, már a mostani nehéz gyári viszonyok miatt sem ajánlhatjuk. Ha a fiu életrevaló, erős gyerek, tessék a közelebbi város iparhatóságánál bejelenteni, hogy inasnak akarja adni és mily feltételek mellett. A mesterségi ágat szintén jó lesz megjegyezni. 2. Kérdését áttettük a legilletékesebb helyre, a „Hangya” központi szövetkezethez. Onnan majd intézkedni fognak. 3. Ez ügyben a dolog leghelyesebb elintézése csak úgy lehet, ha a legilletékesebb helyre fordul ajánlatával. Irjon a földművelésügyi miniszteriumba. A dolgot röviden és érthetően adja elő. — **Kalamár Ferencz** urnak. Első kérdésére csak ügyvédünk adhat választ, egy hét alatt megírjuk, hogy mit felelt. Használt távirda-sodronyok kiadása végett a legközelebbi postaigazgatósághoz kell fordulni. A kérő levél mellé egy igazolványt szükséges csatolni, melyben vagy a községi jegyző, vagy a helyi gazdasági egyesület titkára igazolja, hogy a sodrony valóban gazdasági célra szükséges. — **Gruja Samu** urnak. Értesítését köszönjük. Ez újabb bizonyítéka annak, hogy közigazgatásunk milyen nyomoruságos. Valóban megérlelődött az idő, hogy államosítva legyen a közigazgatás. — **Rohoska Jenő** urnak. Ha már ennyire van a fa, azon segíteni igen nehéz, sőt nem is lehet. Mi távolból mást nem irhatunk. Különben egy válaszbélyeggel ellátott kérdést intézhet Angyal Dezső urhoz, a m. kir. kertészeti tanintézet igazgatója (Budapest, II. Ménesi-ut) és hivatkozzék a *Köztelekre* a kérdésben. Választ mindenesetre így a legilletékesebb helyről kap. — **Hübchend F.** urnak. Honvédhadapród iskola van Nagyváradon és Pécsen. Közöshadseregbeli hadapród iskola van Budapesten, Nagy-Szebenben és Temesváron. Négy középiskola elvégzése szükséges ezekben. Honvédeknel magyar, közösknél német nyelv tudása. Egyéb tudnivalóért tessék az iskolák parancsnokságához fordulni. De különösen ajánljuk, hogy a fiu rátermettsége felől először is a tanítójának tanácsát kérje ki. — **Oláh János** urnak. A meghatalmazásra bélyeg szükséges. — **Fejes Sándor** urnak. Ügyében egyenesen a jószágigazgató urral beszélünk itt Pesten. Nyugodt lehet az elintézése felől. — **Fekete Antal** urnak. Az árvaintézetbe csakis teljesen árva gyermekeket vesznek fel, amelyeknek sem apjuk, sem anyjuk nincs. Forduljanak a községi jegyző urhoz, aki inkább segíthet közigazgatási úton a megyénél, ha valamelyes árvaalap volna. Célyszerű megoldás lenne az is, ha az özvegy örökbe adná a gyermeket és maga főzónének menne. Jó szakácsnéknak mindig van helye és tisztességes fizetés mellett megbecsülik. Így aztán a gyermekeiket is segíthetné. — **Több kérdésre a jövő számban válaszolunk.**

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

A Bächer-féle ekék feltűnő tartóssága számos szerkezeti előnyeiken kívül főképp azon körülményre vezethető vissza, hogy a Bächer-gyár a közönséges kormánylapok helyett a John Lane-féle szabadalmazott „compound pánczél-aczél lemezből” készíti kormánylapjait. A compound-aczél tulajdonképpen három aczélrétegnek szerencsés kombinációja. A középső réteg lágy aczél, mely mindig megtartja a jellegzetes szívósságát és rugalmasságát, a két külső réteg pedig, a mely tulajdonképpen surlódásnak van alávetve, üvegkeménységű aczél. Az ilyen izzítás alatt összesajtolott és egymástól soha el nem váló

pánczélaczélból készült kormánylap edzés czéljából tetszés szerinti hőfokra hevithető, a nélkül, hogy a hajlítás alatt nyert alakját elveszítene, és ezen körülménynek tudható be, hogy a compound aczélból készült kormánylapok külső rétegei oly keménynyé válnak, hogy azok vésővel vagy más még oly kitűnő szerszámmal sem karczolhatók meg. Elképzelhető, hogy az ilyen rendkívül kemény kormánylapoknál kopás még hosszas használat után is alig észlelhető. Másrésztől azonban az ilyen finom szemcséjű kemény kormánylapok fényesre csiszoltatván, a legtökéletesebb munkát végzik, miután azokra még ragadós természetű agyagföld sem tapad, s ennek köszönhető főleg, hogy a Bächer-féle ekék fordítás és porhanyítás tekintetében páratlanul jó munkát végeznek, soha el nem torkolódznak, és feltűnően kevés vonóerőt igényelnek.

Ehhez járul még azon körülmény is, hogy a Bächer-gyár összes ekéit *eltörhetetlen tégelyaczel ekékkel* szállítja, a mi egyrésztől az önsúlyt redukálja, másrésztől az ekének hasonlíthatatlanul hosszabb tartósságot biztosít. A Bächer-gyár ezen fontos újításai a mezőgazdaságban, illetve a talajművelés terén valóban teljes méltánylást érdemelnek, annál is inkább, mert a Bächer-ekék beszerzési ára olcsóbb, és a Bächer-féle ekéknek alkalmazása minden gazdára nézve úgy vonóerőben, mint pénzben jelentékeny megtakarítást biztosítanak. — Megrendelhetők Budapesten Bächer Rudolfnál, VI. Nagymező-utca 68. — Kivánatra az ekék árjegyzéke és leírása készséggel megküldetik.

Budapesti piaci árak.

Budapest, 1902. márczius 8-án.

Babona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 18-50—19 80 K. *Rozs* 15-30 K-tól 15-70 K-ig. *Árpa* 14-00 K-tól 17-00 K-ig, jobb minőségű 14-50 K-tól 17-30 K-ig. *Zab* 14-90 K. *Tengeri* 10-20 K.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	31 80	31-20	30-20	28-20	27-40	26-80	26-20	24-50	13-40

Buzakorpa finom 8 80 K, durva 9-00 K.

Egyéb magvak: *mák* 25—28 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 2—12 K, *aprószemű* 14—15 K, *tarka* 11—12-00 K, *lencse* 12—13 K, *jorsó* héjas 18—36 K, *lóhere* 46—56 K, *lucerna* 64—66 K. *baltaczim* 26-00—28-50 K.

Takarmányvásár. Réti széna 420—560 fillér, muhar 540—600 fillér, zsupszalma 300—320 fillér, alomszalma 260—290 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlatt ürű 40—43 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 94—98 filér, 260—280 kg.-mos 94—98 fillér, öreg 300 kg.-on tulí 94—98 fillér, szerb 90—91 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: *Hizott magyar ökör* jobb minőségű 60—66—, középminőségű 50—58—, alárendelt minőségű magyar ökör 44—48—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 40—60-00, magyar tehén középminőségű 40—60-00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 36—, 58-00, szerbiai ökör jobb minőségű 42—66—, kivitel —, középminőségű 32—38—, szerbiai bika 42—64—, szerbia bivaly 34—44—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élőszulyban élő borju 38—42 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

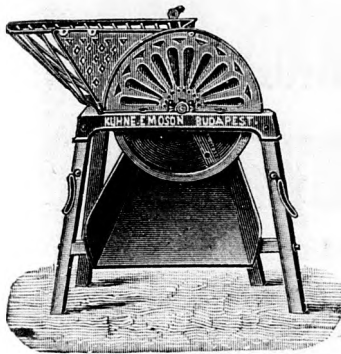
Baromfivásár. Tyuk páronként 3-20—4-80 K, csirke 1-80—2-20 K, kappan hizott 3-00 K.—7-20 K. Rucza 4-50—7-50 K. Lud hizott 14—16 K. Pulyka sovány 7—8 K.

Tojás alföldi 86—98 K, erdélyi 82—88 K, ládánként. Tea. tojás 100 drb 5-80—6-60 K.

Tejtermékek. Teavaj 2-20—2-50, tejföl 64—82 fillér literenként, főzővaj 1-60—1-80 K, tehénturó 12—18 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0-00—0-00 1 q 3-00—7-00 Petrezelem 100 kötés 0-00—0-00, 1 q 5—8—, zeller 100 drb 1-60—3-00, karalábé 1-00—1-60, vöröshagyma 100 kötés 00—drb 0-00 q 6-40—7-60, foghagyma 26—30—, vörösrépa 100 drb. 1—1-20, fehérrépa, fejeskáposzta 5-00—9-00—, kelkáposzta 100 drb 1-60—2-00, vöröskáposzta 08—14—, fejjessaláta 4-00—5-00, kötött saláta 0-00—0-00, burgonya rózsa 1 q 3-00—3-60. sárga 3-60—4-00.

TÉLI-IDÉNY Szecskavágógépek
1901/2. kézi és erőhajtásra.
RÉPAVÁGÓK.



Kiváló munkabírásu
„RAPID“ darológépek.

Teljes takarmánykamara felszerelések,
melyek sok évi tapasztalatok alapján a helyi viszonyokhoz mérten díjmentesen tervezetnek, legjobb szerkezetben és gondos kivitelben szállítanak

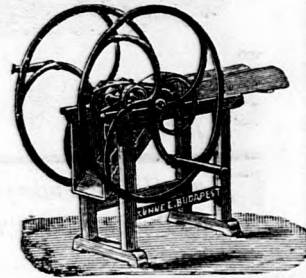
KÜHNE E.

mezőgazdasági gépgyára által.

FŐRAKTÁR: BUDAPEST, VI. ker., Váci-körút 57/a. sz.
Gyár: MOSON, Mosonm. v. m.

Ventzki-féle
szabad. takarmányfüllesztők.
Erőhajtásra

Casali-féle szab. kukoriczamorzsolók
rendkívüli munkaképességgel.



Keresek 100—200 hold körüli birtokot
bérbe vagy megvételre,
birtokleirással és árajánlattal. — Czim a
kiadóhivatalban.

Kisebb gazdaságban
kezelői vagy ispáni állást keres
földmives-iskolát végzett, középkorú, nős egyén, ki már ily
minőségben működött, beszél magyarul, tótul, óvodékkal ren-
delkezik. — Czime a kiadóhivatalban.

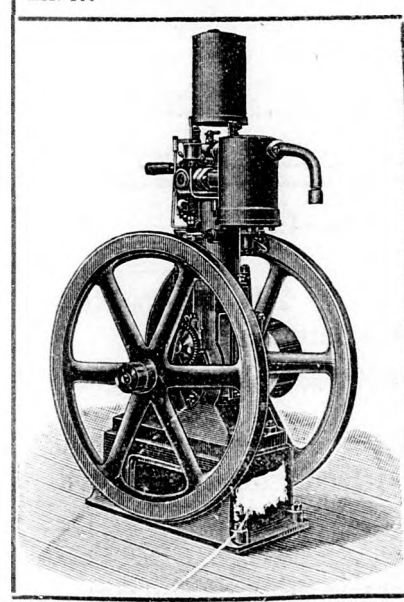
Kurcz Lipót és Társa

photozinkografiai műintézete
BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:
mindennemű nyomtatványhoz szükségelt
Clichéket
Chemigrafia, chromotypa, photo-, (auto)-
typia, fametszet stb utján.
Térképek, tervezetek, alaprajzok
photolithografiallag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.
Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv.-társaság
BUDAPESTEN.
Petroleum és benzinmotoraink,
Msz. 17.

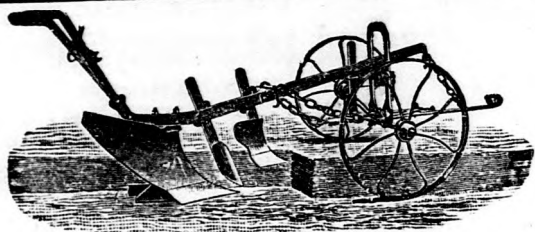


petroleum és benzin
lokomobiljaink
(Bánki szabadalma).
**adómentes és-
ványolajjal
a legolcsóbb
hajtóerő.**
Hatósági engedély
nélkül
bárhol felállítható.
nem tűzveszélyes,
egyszerű, tartós
szerkezetű,
gépészre nincs
szükség.
Árjegyzéket kívá-
natra küldünk.

1901. évi forgalom 26000 zsák
Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét


a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán több sorozatban,
nevezetesen
juliusszeptemberhónapokban tartatnak meg.
Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Buda-
pest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények
a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben,
valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket
elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:
Gyapjuárverési vállalat
HELLER M. S Társa
Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.



Egyetemes és mélyművelő-ekék

acél gerendelyvel, állítható szarvakal, pánczéllemezekkel, aczélöntvényeketesttel.

-  **Többvasu ekék.**
-  **Finom-, szántó-, csukló- és rét-boronák.**
-  **Háromtagu- és egytagu hengerek.**
-  **Szab. egyetemes-sorvetőgépek,**

Umráth és Társa Budapest,

V., Váczi-körut 60. szám.

Gőzeséplőkészletek 12 lóerőig. — Ipari mozgonyok 100 lóerőig.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
erkölcsi támogatásával

ALAKULT: 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása: 400,000 kor.
Alapítványok és üzletrészekben 1,200,000 kor.
Összesen: 1,600,000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen.

Az üzlet eredményében a biztosított tagok a díjarányában részesülnek.
Biztosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokkal minden irányban készséggel szolgál

az igazgatóság

Alfa-Separator * * *

* * Részvénytársaság

BUDAPESTEN.

Iroda: V., BATHORY-UTCZA 4.

Gyártelep: VI., PETNEHÁZY-UTCZA 8—10.

.. Tejgazdasági gépgyár...

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

.. Tejszövetkezetek és tejtelepek berendezése...

Árjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 500 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülből 45000 darab.

Most jelent meg

Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán

az O. M. G. E. titkárjai szerkesztésében a

KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR

1902-re.

A „KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR“ ezen nyolczadik évfolyama régi köntösében, javított és tetemesen bővített tartalommal bír. A „Köztelek Zsebnaptár“ minden más zsebnaptárt nélkülözhetővé tesz. — A „Köztelek Zsebnaptár“ ára a „Független Ujság“ előfizetői részére bérmentes küldéssel együtt 3 korona 50 fillér.

Megrendelhető

a „FÜGGETLEN UJSÁG“ kiadóhivatalában,
BUDAPEST, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

SZUPERFOSZFÁTOT, Stassfurti kainitot

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23—24% kén-savas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74—76% kén-savas káli tartalommal,

Kovasavas-kálit

(dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb műtrágyaféléket azonkívül

Kénport

legfinomabb 78% Chancel
oidium ellen,

Rézgáliczot

(98—99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kén-sav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.